

31996R1292

L 166/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

5.7.1996

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1292/96,
27. juuni 1996,
toiduabipoliitika, toiduabi korraldamise ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmete kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 130w,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

vastavalt asutamislepingu artiklis 189c sätestatud menetlusele ⁽²⁾

ning arvestades, et:

toiduabi on endiselt ühenduse arengukoostööpoliitika tähtis osa;

toiduabi tuleb integreerida arengumaade toiduainetega kindlustatuse parandamise poliitikasse eelkõige vaesuse leevendamiseks ettenähtud toidustrateegiatega elluviimisega, mille lõppeesmärk on muuta vajadus toiduabi järele üleliigseks;

ühendus ja selle liikmesriigid kooskõlastavad oma arengukoostööpoliitikat toiduabiprogrammide ja -meetmete osas, mille otsene eesmärk on toiduainetega kindlustatuse parandamine; ühendus ja selle liikmesriigid on selles valdkonnas teatavate rahvusvaheliste lepingute osaline, eelkõige toiduabi konventsiooni osaline;

piirkondlik, siseriiklik ja leibkondlik toiduainetega kindlustatus, mille pikaajaline eesmärk on tervisliku ja aktiivse elu eelduseks oleva toidu pidev olemasolu, on vaesuse vastu võitlemise tähtis osa ning seda tuleb rõhutada kõikides arengumaadele suunatud tegevusprogrammides;

toiduabi ei tohi avaldada kahjulikku mõju abisaaja maa tavapärastele tootmis- ja impordistruktuuridele;

toiduabi ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmed on ühenduse arengukoostööpoliitika peamine osa ning neid tuleb eesmärgina arvesse võtta igas arengumaid tõenäoliselt mõjutavas ühenduse poliitikavaldkonnas, eelkõige majandusreformides ja struktuurilisel kohandamisel;

meeste ja naiste erinevate kohustuste tõttu leibkonna toiduainetega kindlustamisel tuleks toiduainetega kindlustamise programmide väljatöötamisel süstemaatiliselt arvesse võtta nende erinevaid rolle;

toiduainetega kindlustamise jõupingutustesse tuleks riiklikul, piirkondlikul, kohalikul ja leibkondlikul tasandil kaasata rohkem naisi ja kogukondi;

toiduabi peab olema tõhus vahend, et tagada piisav ja sobiv toit ning parandada elanike jaoks toiduainearude ja toiduainete kättesaadavust, see peab olema kooskõlas kohalike toitumisharjumuste, tootmise ja kaubandussüsteemidega eelkõige toidukriiside ajal ning see tuleb täielikult integreerida arengupoliitikasse;

toiduabi on ühenduse arengumaade kriisiolukordade vältimise ja nendega toimetulemise poliitika kõige tähtsam osa ning abi andmisel tuleks arvesse võtta selle võimalikke sotsiaalseid ja poliitilisi tagajärgi;

toiduabimeetmed võivad eesmärki saavutada ainult siis, kui need on integreeritud arenguprogrammidesse, mis on käivitatud kohaliku tootmise ja kaubanduse uuendamiseks;

toiduabi tõhustamiseks ning negatiivsete mõjude vältimiseks kohalikele tootmis-, turustamis-, transpordi ja turustusmahtudele tuleb parandada toiduabi analüüsimist, hindamist, juhtimist ja järelevalvet;

⁽¹⁾ EÜT C 253, 29.9.1995, lk 10.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 15. detsembri 1995. aasta arvamus (EÜT C 17, 22.1.1996), nõukogu 29. jaanuari 1996. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi 24. mai 1996. aasta otsus (EÜT C 166, 10.6.1996).

toiduabi tuleks muuta tegelikuks vahendiks ühenduse koostööpoliitikas arengumaadega, mille abil ühendus saaks igakülgselt osaleda mitmeaastastes arenguprogrammides;

seetõttu on vaja, et ühendus oleks valmis andma pidevat abi ning vajaduse korral varustama arengumaid miinimumkoguse toodetega arengupoliitikaga seotud mitmeaastaste eriprogrammide raames ning seoses kohustustega rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes;

ühenduse toetust arengumaade jõupingutustele saavutada toiduainetega kindlustatus võiks tõhustada suurema paindlikkusega toiduabi andmisel sellega, et teatavatel tingimustel võib toiduainetega kindlustamise meetmed asendada rahaabiga eelkõige põllumajandustegevuse ja põllukultuuride arendamiseks, võttes samal ajal arvesse keskkonnakaitse nõudeid ning väiketalupidajate ja -kalurite huve;

ühendus võib abistada arengumaade puudustkannatavaid linna- ja maapiirkonna elanikke toiduainetega kindlustamise tugimeetmete rahastamise kaudu, ostes toiduaineid, seemneid, põllumajandusmasinaid ja -riistu ja põhitootmisvahendeid ning osaledes ladustamisprogrammides, varajase hoiatamise süsteemides, varustamisel, järelevalves ja tehnilise abi andmisel;

toiduainetega kindlustamisel on vaja jätkata piirkondliku läheneamise toetamist, kaasa arvatud kohalik ostutegevus, et kasutada samasse piirkonda kuuluvate maade loomulikkust vastastikust täiendavust; toiduainetega kindlustamise poliitikale tuleks anda piirkondlik dimensioon, et edendada piirkondlikku toiduainetega kauplemist ja soodustada integratsiooni;

toiduainete ostmine kohalikul tasandil vähendab ebaefektiivsust, kulusid ja keskkonnakahjustusi, mida võiks põhjustada suurte toiduainete koguste vedamine kogu maailmas;

tuleb tagada toiduainetoodangu geneetiline potentsiaal ja bioloogiline mitmekesisus;

ühenduse toiduabipoliitikat tuleb kohandada geopoliitiliste muutuste ja paljudes abisaajates maades toimuvate majandusreformidega;

tuleb koostada riikide ja organite nimekiri, kellele võib ühenduse abi anda;

selleks tuleks ette näha, et ühenduse abi oleks kättesaadav rahvusvahelisele, piirkondlikele ja valitsusvälistele organisatsioonidele; need organisatsioonid peavad vastama mitmetele tingimustele, mis tagavad toiduabimeetmete edukuse;

et hõlbustada teatavate kavandatavate meetmete kohaldamist ning tagada nende haakumine abisaaja maa toiduainetega

kindlustamise poliitikaga, tuleks ette näha liikmesriikide ja komisjoni vaheline tihe koostöö toiduainetega kindlustamise ja toiduabi komitee raames;

toiduabimeetmete rakendamiseks võetavate meetmete kindlaksmääramisel tuleks rakenduskorda kohandada iga abisaaja piirkonna erilaadiga, järgides ühist poliitikat ja strateegiat;

toiduabi paremaks korraldamiseks, et see vastaks paremini abisaajate maade huvidele ja vajadustele, ning otsustamiskorra ja rakenduskorra parandamiseks on soovitatav asendada nõukogu 22. detsembri 1986. aasta määrus (EMÜ) nr 3972/86 toiduabipoliitika ja toiduabi korraldamise kohta, ⁽¹⁾ nõukogu 19. juuni 1984. aasta määrus (EMÜ) nr 1755/84 toiduainetega seotud alternatiivmeetmete rakendamise kohta toiduabitarnete asemel, ⁽²⁾ nõukogu 4. augusti 1988. aasta määrus (EMÜ) nr 2507/88 ladustamisprogrammide ja varajase hoiatamise süsteemide rakendamise kohta, ⁽³⁾ nõukogu 4. augusti 1988. aasta määrus (EMÜ) nr 2508/88 kaasaahastamise meetmete rakendamise kohta toiduainete või seemnete ostmiseks rahvusvaheliste organite või valitsusväliste organisatsioonide poolt ⁽⁴⁾ ja nõukogu 21. mai 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 1420/87, millega sätestatakse määruse (EMÜ) nr 3972/86 (toiduabipoliitika ja toiduabi korraldamise kohta) ⁽⁵⁾ rakenduskord,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Toiduabi ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmete eesmärgid ja üldsuunised

Artikkel 1

1. Ühendus rakendab arengumaades toiduabimeetmeid ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmeid vastavalt oma

⁽¹⁾ EÜT L 370, 30.12.1986, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1930/90 (EÜT L 174, 7.7.1990, lk 6).

⁽²⁾ EÜT L 165, 23.6.1984, lk 7.

⁽³⁾ EÜT L 220, 11.8.1988, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 220, 11.8.1988, lk 4.

⁽⁵⁾ EÜT L 136, 26.5.1987, lk 1.

koostööpoliitika arengumaadega ning selleks, et asjakohaselt tegutseda olukorras, kus tõsine toidupuudus ja toidukriisid on põhjustanud toiduainetega kindlustamatuse.

Humanitaarset laadi toiduabimeetmeid rakendatakse kooskõlas humanitaarabi eeskirjadega ning see ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse. Tõsise kriisi korral rakendatakse asjaomase elanikkonna kasuks kõiki ühenduse abipoliitika tihedalt koordineeritud vahendeid.

2. Käesoleva määruse kohaseid meetmeid hinnatakse pärast selle määruse otstarbekuse ja tõhususe analüüsi, võrreldes seda teiste ühenduse abis sisalduvate ning toiduainetega kindlustamist ja toiduabi mõjutada võivate sekkumisvahenditega, ning neid vahendeid koordineerides.

Komisjon tagab, et käesoleva määruse kohaseid meetmeid käsitletakse tihedas koostöös teiste rahastajate meetmetega.

3. Lõikes 1 nimetatud toiduabimeetmete ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmete eesmärgid on eelkõige järgmised:

- edendada vaesuse leevendamiseks ettenähtud toiduainetega kindlustamise programme, et aidata arengumaade elanikke ja piirkondi leibkondlikul, kohalikul, riiklikul ja piirkondlikul tasandil,
- tõsta abisaaja maa elanikkonna toitumistaset ja aidata neil saavutada tasakaalustatud toitumine,
- võtta arvesse vajadust tagada elanikkonnale joogiveevardud,
- soodustada toiduainete olemasolu ja elanikkonnale kättesaadavust,
- aidata kaasa abisaajate maade tasakaalustatud majandus- ja sotsiaalsele arengule maal ja linnas, pöörates erilist tähelepanu naiste ja meeste vastavatele rollidele kodumajapidamises ja sotsiaalses struktuuris; ühenduse abimeetmete lõppeesmärk on abisaajate muutmine oma arengu edendajateks,
- toetada abisaajate maade jõupingutusi nende enda toiduainetoodangu parandamiseks piirkondlikul, riiklikul, kohalikul ja perekondlikul tasandil,
- vähendada nende sõltuvust toiduabist,
- julgustada neid olema toidu osas sõltumatu kas toodangu või ostujõu suurendamisega,
- toetada vaesusega võitlemise algatusi neid edasi arendades.

4. Ühenduse abi integreeritakse nii igakülgseks kui võimalik arengupoliitikasse, eelkõige sinna, mis on seotud põllumajanduse ja põllumajandustoodetega, ning asjaomaste riikide toiduainestrateegiasse. Ühenduse abiga toetatakse abisaaja maa vaesuse vastu võitlemise, toitumise, pereplaneerimise tervishoiu, keskkonnakaitse ja -tervendamise poliitikat, pöörates erilist tähelepanu programmide jätkumisele, eriti hädaolukorra järel. Olenemata sellest, kas abi müüakse või jagatakse tasuta, ei tohi selle laad häirida kohalikku turgu.

I JAOTIS

Toiduabimeetmed

Artikkel 2

1. Tarnitud tooted peavad koos muu toiduabi raames tehtavate toimingutega vastama võimalikult täpselt abisaaja maa elanike toitumisharjumustele ega tohi kahjustada abistatavat maad.

Toodete valimisel tuleb võtta arvesse seda, kuidas maksimaalselt suurendada toidukoguseid, et need jõuaksid võimalikult suure arvu inimesteni, võttes arvesse toodete kvaliteeti, et tagada nõutav toitumistase.

Ühenduse toiduabina tarnitavate toodete valimisel ning selle abi hankimise ja jagamise menetlustes võetakse eriti arvesse toidu kättesaadavuse sotsiaalseid aspekte abisaajates maades, ning eelkõige kõige ohuolimaid rühmi ja naiste osa kodumajapidamises.

2. Toiduabi antakse esmajoones tegelike vajaduste objektiivse hindamise alusel, mis abiandmist õigustavad, kuna see on ainuke viis parandada nende elanikerühmade toiduainetega kindlustamist, kellel ei ole vahendeid ega võimalusi toidupuudusega ise toime tulla. Seetõttu tuleb arvesse võtta järgmisi kriteeriume, ilma et see välistaks teiste asjakohaste kaalutluste arvessevõtmist:

- toidupuudus,
- toiduga seotud olukorra meetmed, kasutades inimarengu näitajaid ja toitumisnäitajaid,
- sissetulek inimese kohta ja eriti vaeste elanikerühmade olemasolu,
- kõnesoleva elanikkonna heaolu sotsiaalsed näitajad,

- abisaaja maa maksebilansi olukord,
- kavandatavate programmide majanduslik ja sotsiaalne mõju ning rahalised kulud,
- pikaajalise toiduainetega kindlustamise poliitika olemasolu abisaajal maal.

andmise korra kohaselt, mis on seotud niisuguste fondidega, eelkõige toiduainetega kindlustamise poliitika ja programmide toetamiseks.

3. Vajaduse korral on toiduabi andmise eelduseks lühiajaliste mitmeaastaste arenguprojektide, sektoriliste meetmete või arenguprogrammide elluviimine ning prioriteedina niisuguste programmide elluviimine, mis toidupoliitika ja strateegia raames soodustavad abisaajates maades pikaajalist tootmist ja toiduainetega kindlustamist. Nende projektide, meetmete või programmide elluviimiseks võib vajaduse korral abi anda otsetoetusena. Kui ühenduse abi on ette nähtud müügiks, tuleb niisugune vastastikune täiendavus tagada ekvivalentfondide kasutamise ühenduse ja abisaaja maa vahel kokkulepitud eesmärkidel või vajaduse korral abisaaja maast sõltumatu organi või valitsusvälise organisatsiooni ühisel kokkuleppel. Kui toiduabi antakse mitmeaastase arenguprogrammi toetamiseks, võib seda kõnesoleva programmiga seoses anda mitme aasta jooksul. Peale põhitoiduainete võib abi anda ka seemnete, väetiste, tööriistade, põhitootmisvahendite ning toorme näol, reservide loomise, tehnilise ja rahalise abi andmise ning selgitustöö ja koolituse kaudu.

4. Toiduainetega kindlustamise programmide olulise osana võib toiduabi anda abisaaja maa puhvervarude loomise toetamiseks, põõrastes erilist tähelepanu üksiktalupidajate varudele ja riiklikele varudele, mille alusel luuakse piirkondlikud varud.

5. Ekvivalentfonde juhitakse kooskõlas muude ühenduse abi vahenditega.

Maades, kus toimub struktuuriline kohandamine, ning kooskõlas nõukogu vastavate otsustega, sisaldavad mitmesugustest arenguabi vahenditest moodustatud ekvivalentfondid ressursse, mida tuleb juhtida ühtse ja järjekindla eelarvepoliitika osana kooskõlas reformiprogrammiga.

Seoses sellega võiks ühendus ekvivalentfondist sihtabi eraldamiselt siirduda selle vahendite üldisemale eraldamisele, niipea kui järelevalve vahendite efektiivsuse suurendamisel, programmide koostamisel ja eelarve täitmisel ning riiklike kulutuste revisjoni tegemise omaksvõtmisel on edusamme tehtud. Eespool sätestatud piiramata juhitakse nimetatud hüvitusfonde ühenduse üldise abi

II JAOTIS

Toiduainetega kindlustamise tugimeetmed

Artikkel 3

Kui asjaolud seda võimaldavad, võib ühendus toiduainetega kindlustamise tugimeetmeid rakendada arengumaades, kus on tõsine toidupuudus.

Neid meetmeid võivad rakendada abisaajad maad, komisjon, rahvusvahelised või piirkondlikud organisatsioonid või valitsusvälised organisatsioonid.

Tugimeetmete eesmärk on toetada olemasolevate ressursside kasutamise kaudu toidustrateegia või muude asjaomase elanikkonna toiduainetega kindlustatuse parandamisega seotud meetmete ettevalmistamist ja täideviimist, julgustada elanikke end ise toiduga varustama ning vähendama sõltuvust toiduabist, eelkõige nendes maades, kus elanike sissetulek on väike ja toidupuudus tõsine. Meetmed peavad aitama parandada asjaomaste maade kõige vaesemate inimeste elatustaset.

Toiduainetega kindlustamise tugimeetmed viiakse ellu rahalise ja tehnilise abina kooskõlas käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide ja korraga. Meetmeid kavandatakse ja neile antakse hinnang selle alusel, kas need on kooskõlas muude ühenduse rahastatud arenguabivahenditega ja kas need täiendavad üksteist. Need peavad olema mitmeaastase kava osa.

Artikkel 4

Arengumaa, kus võib käesoleva määruse alusel toiduabimeetmeid rakendada, võib talle eraldatud või eraldatava toidu osaliselt või täielikult saada toiduainetega kindlustamise tugimeetmetena kas otse või rahvusvaheliste, piirkondlike või valitsusväliste organisatsioonide kaudu, kusjuures arvesse võetakse eelkõige selle maa toodangu, tarbimise ja varude arengusuundi, elanike toiduolukorda ja toiduabi, mida annavad muud abiandjad.

Artikkel 5

Toiduainetega kindlustatuse tugimeetmeid rakendatakse tehnilise ja rahalise abina, mille eesmärk on kooskõlas artiklis 1 sätestatud eesmärkidega püsiva ja pikaajalise toiduainetega kindlustuse parandamine, aidates muu hulgas rahastada:

- seemnete, tööriistade ja põllukultuuride tootmiseks oluliste põhitootmisvahenditega varustamist,
- põllumajandusliku krediidi toetuskavasid, mis on ette nähtud peamiselt naistele,
- elanikkonna joogiveega varustamise kavasid,
- ladustamiskavasid sobival tasandil,
- põllumajandustoodete ja toiduainete turustamise, transpordi, tarnimise või töötlemiseiga seotud meetmeid,
- meetmeid erasektori kaubandusliku arengu toetamiseks riiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil,
- rakendusuringuid ja kohapeal toimuvat väljaõpet,
- põllukultuuride keskkonnasõbraliku tootmise arendusprojekte,
- eelkõige naistele, tootjaorganisatsioonidele ja põllumajandustöötajatele ettenähtud kõrvaltegevust ja selgitustööd, tehnilist abi ja kohapeal toimuvat väljaõpet,
- naiste ja tootjaorganisatsioonide toetusmeetmeid,
- abisaaja maa toor- ja põhiainest väetise tootmise projekte,
- kohalike toiduabistruktuuride toetuskavasid, kaasa arvatud kohapeal toimuv väljaõpe.

III JAOTIS

Varajase hoiatamise süsteemid ja ladustamisprogrammid

Artikkel 6

Ühendus võib toetada olemasolevaid riiklikke varajase hoiatamise süsteeme ja aidata tugevdada olemasolevaid rahvusvahelisi varajase hoiatamise süsteeme, mis on seotud arengumaade toiduolukorraga, ning erandlikel ja asjakohaselt põhjendatud juhtudel võib neid süsteeme juhtida artiklis 27 sätestatud korras. Ühendus võib nendes maades aidata ka ladustamisprogramme

rakendada, selleks et toetada käesoleva määruse kohaseid toiduabimeetmeid või liikmesriikide, rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide või valitsusväliste organisatsioonide võetud samasuguseid meetmeid.

Need meetmed peavad olema kooskõlas muude ühenduse arenguabi vahenditega, kaasa arvatud toiduabi müügiga loodud ekvivalentfondide kasutamine, ja kooskõlas ühenduse arengupoliitikaga.

Need meetmed on ette nähtud toiduainetega kindlustatuse parandamiseks abisaajates maades. Need peavad aitama parandada asjaomaste maade elanikkonna kõige vaesemate kihtide elutingimusi ning vastama nende arengueesmärkidele, eelkõige põllukultuuridega seotud poliitikale.

Ühenduse osalemine nendes meetmetes viiakse ellu rahalise ja/või tehnilise abina kooskõlas käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide ja korraga.

Ühenduse abiga toetatud meetmeid hinnatakse kooskõlas olemasolevate programmide hindamise aluste ja viisiga, mida juhivad rahvusvahelised eriorganisatsioonid.

Artikkel 7

Ühenduse toetust ladustamisprogrammidele ja varajase hoiatamise süsteemidele võib anda taotluse korral rahvusvahelistele, piirkondlikele või valitsusvälistele organisatsioonidele meetmete jaoks, millega aidatakse arengumaid, mis võivad saada toiduabi ühenduselt ja selle liikmesriikidelt.

Artikkel 8

Ühenduse abiga võib aidata rahastada järgmisi meetmeid:

- varajase hoiatamise süsteemid ja andmekogumissüsteemid saakide, varude ja turgude suundumuste kohta, perekondade toiduolude kohta ja elanikkonna haavatavuse kohta, et parandada asjaomaste maade toiduolukorra mõistmist,
- meetmed, mille eesmärk on parandada ladustamissüsteeme, et vähendada kadusid ja tagada hädaolukorras toimetulemiseks piisav ladustamisvõimsus. Need meetmed võivad hõlmata ka infrastruktuuri loomist, eelkõige kottipaneku, mahalaadimise, desinfitseerimise, käitlemise ja ladustamise rajatise, mida vajatakse nendes maades toiduainete käsitsemiseks toiduabimeetmete või toiduainetega kindlustamise tugimeetmete toetuseks,
- ettevalmistavaid uuringuid ja koolitusprogramme seoses eespool nimetatud tegevusega.

II PEATÜKK

Toiduabi ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmetega seotud varajase hoiatamise süsteemide ja ladustamisprogrammide rakenduskord

Artikkel 9

1. Maad ja organisatsioonid, mis võivad saada ühenduse abi käesoleva määruse kohasteks meetmeteks, on loetletud lisas. Seoses sellega eelistatakse elanikkonna kõige vasemaid kihte ja väikese sissetulekuga maid, kes on tõsiselt toidupuuduses.

Nõukogu võib komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega seda lisa muuta.

2. Mittetulunduslikud valitsusvälised organisatsioonid (NGOs), kellel on õigus saada otseselt või kaudset ühenduse finantsabi käesoleva määruse kohasteks meetmeteks, peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) kui need on Euroopa valitsusvälised organisatsioonid, peavad need olema autonoomsed organisatsioonid Euroopa Ühenduse liikmesriigis selles liikmesriigis kehtivate seaduste alusel;
- b) neil peab olema peakorter ühes ühenduse liikmesriigis, abisaajal maal või rahvusvahelise valitsusvälise organisatsiooni puhul erandlikult kolmandas riigis. Peakorter peab olema kõikide kaasfinantseerimismeetmetega seotud otsuseid tegev tegevalikult toimiv keskus;
- c) need peavad näitama, et nad suudavad edukalt ellu viia toiduabimeetmeid, eelkõige:
 - oma haldus- ja finantsjuhtimissuutlikkusega,
 - oma tehnilise ja logistikaalase kompetentsusega kavandatud programmidega tegelda,
 - varasemate tulemustega, mida on andnud vastavate valitsusväliste organisatsioonide rakendatud meetmed, mida on ellu viidud ühenduse või liikmesriikide rahaabiga,
 - oma kogemustega toiduabi ja toiduainetega kindlustamisel,
 - oma kohalolekuga abisaajal maal ning oma teadmistega selle maa või arengumaade kohta;
- d) kohustuvad vastama tingimustele, mis komisjon on sätestanud toiduabi eraldamise suhtes.

Artikkel 10

1. Ühendus võib aidata rahastada I, II ja III jaotises (I ja II peatükk) kirjeldatud toiduainetega kindlustamise tugimeetmeid, mida

viib täide abisaaja maa, komisjon, rahvusvahelised või piirkondlikud organisatsioonid või valitsusvälised organisatsioonid.

2. Kaasrahastamise meetmeid võib ellu viia abisaajate maade, rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide või valitsusväliste organisatsioonide taotlusel, kui need näivad olevat kõige sobivam viis tugevdada nende rühmade toiduainetega kindlustamist, kellel ei ole võimalusi ega vahendeid toidupuudusega ise toime tulla.

3. I, II ja III jaotises määratletud ühenduse meetmete väljatöötamisel pöörab komisjon erilist tähelepanu:

- püsiva mõju ja majandusliku elujõulisuse taotlemisele projekti kavandamisel,
- kõikide projektide eesmärkide ja tulemusenäitajate selgele määratlemisele ja järelevalvele.

Artikkel 11

1. Tooteid varutakse ühenduse turul, abisaajal maal või ühel arengumaal (loetletud lisas), mis asub võimaluse korral abisaajaga samas geograafilises piirkonnas.

2. Erandkorras võib tooteid varuda käesoleva artikli 1 lõikes 1 nimetatata maal artiklis 27 sätestatud korras:

- kui soovitud laadi või kvaliteediga toodet ei ole ühenduse ega ühegi arengumaa turul saada,
- kui on tõsine toidupuudus ning niisugused ostud tõenäoliselt suurendavad meetmete efektiivsust.

3. Siseturul saada olevaid toiduaineid võib varuda arengumaa turult, kui see on majanduslikult efektiivne, võrreldes toodete varumisega Euroopa turult.

4. Kui toitu ostetakse abisaajal maal või arengumaal, tuleb võtta meetmeid, et niisugused ostud ei ähvardaks häirida asjaomase maa ega muu sama piirkonna arengumaa turgu ega mõjutaks negatiivselt nende elanike toiduga varustamist. Need ostud integreeritakse nii põhjalikult kui võimalik ühenduse arengupoliitikasse nende maade suhtes, võttes eelkõige arvesse asjaomase maa toiduainetega kindlustuse piirkondlikku edendamist.

Artikkel 12

Kui abisaaja maa on osaliselt või täielikult liberaliseerinud toiduainete impordi, peab ühenduse abi varumine olema kooskõlas selle maa poliitikaga ega tohi turgu moonutada.

Niisugustel juhtudel peab ühenduse oma panuse andma välisvaluutana asjaomase maa eraettevõtjatele, vastavalt programmile, mis on osa sotsiaal- ja põllumajanduspoliitikast, mille eesmärk on vaesuse leevendamine (kaasa arvatud põhitoiduainete importimise strateegia). Saajad peavad tõestama, et nad on nende käsutusse antud vahendeid nõuetekohaselt kasutanud. Eelistatud on väikesed ja keskmise suurusega eraettevõtjad, et tagada meetmete kooskõla. Komisjon võib väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasuks vastu võtta teiste suhtes diskrimineerivaid meetmeid ulatuses, mida tema volitused meetmete elluviimisel võimaldavad.

Seda abi reguleeritakse artiklis 11 ettenähtud põhimõtete kohaselt.

Artikkel 13

1. Ühendus võib kanda toiduabi transpordikulud.
2. Kui komisjon arvab, et ühendus peaks kandma toiduabi sisetranspordi kulud, võtab ta arvesse järgmisi üldkriteeriume:
 - tõsine toidupuudus,
 - toiduabi üleandmine väikese sissetulekuga riikidele, mis kannatavad tõsise toidupuuduse käes,
 - kas toiduabi on määratud artiklis 10 nimetatud rahvusvahelistele, piirkondlikele organisatsioonidele või valitsusvälistele organisatsioonidele,
 - vajadust suurendada kõnesoleva toiduabiprogrammi tõhusust.
3. Kui toiduabi müüakse abisaajal maal, peaks ühendus kandma sisetranspordikulud ainult erandlikel asjaoludel.
4. Ühendus võib erandlikel asjaoludel kanda ka toiduabimeetmete õhustranspordikulud.

Artikkel 14

Ühendus võib maksta jaotuskulud, kui seda on vaja asjaomaste toiduabimeetmete tõrgeteta täideviimiseks.

Artikkel 15

Ühenduse abi antakse tagastamatu toetusena. Abi võib katta meetmete rakendamise välised ja kohalikud kulud, kaasa arvatud käitus- ja tegevuskulud.

Käesoleva määruse kohased meetmed on maksu- ja tollimaksuvabad.

Ekvivalentfonde kasutatakse kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eesmärkidega ja neid juhitakse kokkuleppel komisjoniga. Abisaaja maa pädev asutus peab fondide kogumise ja kasutamise kohta arvestust ja on kohustatud raamatupidamise esitama.

Artikkel 16

Ühendus võib maksta ka kõrvaltegevuse eest, mida on vaja käesoleva määruse kohaste meetmete tõhustamiseks, eelkõige järelevalve, kontrolli ja inspekteerimise, jaotamise ja kohapeal toimuva väljaõppe eest.

Artikkel 17

Pakkumistel osalemine ja hankelepingute sõlmimine on avatud võrdsetel tingimustel kõikidele Euroopa Liidu ja abisaaja maa füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Komisjon võib seda laiendada artikli 11 lõike 2 kohastele meetmetele ja kaasata nende maade füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kust abi varutakse.

Käesoleva määruse rakendamisel garanteerib komisjon kõnealuste meetmete avalikkuse, avalikustades need nõuetekohaselt. Komisjon tagab, et vahendusorganisatsioonide meetmed on samuti nõuetekohaselt avalikustatud.

Artikkel 18

Komisjon võib volitada esindaja, kes sõlmib tema nimel kaasfinantseerimislepingud.

Artikkel 19

1. Komisjon sätestab käesoleva määruse kohase abi eraldamis-, varumis- ja rakendamistingimused.
2. Abi ei anta, kui abisaaja maa, rahvusvaheline, piirkondlik või valitsusväline organisatsioon ei täida neid tingimusi.

Artikkel 20

Komisjon võtab kõik meetmed, mida on vaja toiduabiprogrammide ja -meetmete ning toiduainetega kindlustamise tugimeetmete rakendamiseks.

Selleks annavad liikmesriigid ja komisjon üksteisele vajalikku abi ja vahetavad vastavat teavet.

III PEATÜKK

Artikkel 24

Toiduabimeetmete ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmetega seotud varajase hoiatamise süsteemide ja ladustamisprogrammide rakenduskord

Artikkel 21

1. Nõukogu võib kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga määratleda ühenduse osa toiduabi konventsioonis ettenähtud viljaabi üldkoguses, mis on ühenduse ja selle liikmesriikide ühisosa.

2. Komisjon koordineerib ühenduse ja liikmesriikide meetmeid, mis on seotud toiduabi konventsioonis ettenähtud viljaabi tarnimisega, ja tagab, et ühenduse ja selle liikmesriikide ühisosa on vähemalt sama suur kui konventsioonis on ette nähtud.

Artikkel 22

Komisjon, tegutsedes artiklis 27 sätestatud korras ning võttes arvesse toiduabi üldpoliitika suuniseid:

- võtab vastu nimekirja toodetest, mida võib abina varuda,
- sätestab varumis-, järelevalve- ja hindamiseeskirjad,
- määrab kindlaks toodete jaotumuse abisaajate vahel nii koguliselt kui ka maksumuselt,
- kohandab vajaduse korral eraldi programmide rakendamise ajal.

Artikkel 23

Otsused:

- toiduabi andmise või toiduainetega kindlustamise tugiprogrammide vastuvõtmise ning nende tingimuste sätestamise kohta,
- abi andmise kohta rahvusvahelistele, piirkondlikele või valitsusvälistele organisatsioonidele toiduainetega kindlustamise tugimeetmete rahastamiseks,
- abi andmise kohta ladustamisprogrammide või varajase hoiatamise süsteemide jaoks

võetakse vastu artiklis 27 sätestatud korras kooskõlas artiklis 25 sätestatud piirangutega.

1. Kooskõlas artiklis 21 nimetatud nõukogu otsustega ning artikli 22 kohaselt vastuvõetud otsustega teeb komisjon otsuseid:

- a) meetmete kohta kriisiolukorras või tõsise toidupuuduse korral, kui nälg või sellest tulenev ilmne oht ähvardab tõsiselt nende inimeste elu ja tervist riigis, kellel ei ole võimalusi ega vahendeid toidupuudusega ise toime tulla. Komisjon tegutseb pärast seda, kui on liikmesriike sobivaimal viisil teavitanud. Liikmesriikidel on lubatud vastuväiteid esitada kolme tööpäeva jooksul. Kui vastuväiteid esitatakse, vaatab artiklis 26 nimetatud komisjon need oma järgmisel koosolekul läbi;
- b) abi tarnimist ja rakendamist reguleerivate tingimuste kohta, eelkõige:
 - abisaajate suhtes rakendatavad üldtingimuste,
 - varumist reguleerivate menetluste algatamise, toodete tarnimise ja muude meetmete rakendamise ning vastavate lepingute sõlmimise kohta.

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel on komisjonil õigus võtta kõik vajalikud meetmed, et toiduabi tarnimist kiirendada.

Sel juhul antava abi maht piirdub kogustega, mida elanikkond vajab olukorraga toimetulekuks ajavahemikul, mis tavaliselt ei ületa kuut kuud.

Komisjon tagab, et kõikidel etappidel eelistatakse toiduabi varumist meetmete jaoks, mis on ette nähtud lõike 1 punktides a ja b.

Artikkel 25

Otsused, mis käsitlevad rohkem kui 2 miljoni eküü suuruste meetmete finantseerimist käesoleva määruse alusel, võetakse vastu artiklis 27 sätestatud korras.

Artikkel 26

1. Komisjoni abistab toiduainetega kindlustamise ja toiduabi komitee, edaspidi "komitee", mis koosneb liikmesriikide esindajatest ja mille eesistuja on komisjoni esindaja.

2. Komitee vaatab artiklis 1 sätestatud põhimõtteid arvestades läbi kõik toiduainetega kindlustamise rahaeralduste kohta tehtud ettepanekud sellelt seisukohalt, kuidas need pikaajaliselt mõjutavad abisaajat maad leibkondlikul, kohalikul, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Ta analüüsib ja kontrollib ühenduse abi saavat toiduainetega kindlustamise poliitikat ning uurib ühisalgatuste ettepanekuid.

3. Komitee koostab ise oma töökorra.

Artikkel 27

Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise hääleteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

Komisjon võtab vastu meetmed, mida rakendatakse viivitamata. Kui meetmed ei ole komitee arvamusel kooskõlas, teatab komisjon sellest viivitamata nõukogule. Sellisel juhul lükkab komisjon vastuvõetud meetmete kohaldamise edasi kahe kuu võrra alates kõnealuselt teatamisest.

Elmises lõigus osutatud tähtaja jooksul võib nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega teha teistsuguse otsuse.

Artikkel 28

1. Asutamislepingus nimetatud vastikuse täiendavuse põhimõtte tagamiseks ning ühenduse ja riiklike toiduabisätete ja toiduainetega kindlustamise tugimeetmete tugevdamiseks ja järjepidevuse saavutamiseks püüab komisjon tagada, et tema tegevus oleks liikmesriikide ja Euroopa Liidu poliitikaga võimalikult tihedas kooskõlas nii otsuste tegemise kui nende rakendamise tasandil, ning võib võtta kõik asjakohased meetmed selle eesmärgi saavutamiseks.

Selleks teatavad liikmesriigid komisjonile oma riiklikest toiduabi-meetmetest ja toiduainetega kindlustamise programmidest. Komisjon, tegutsedes artiklis 27 sätestatud korras, määrab kindlaks, kuidas teatada riiklikest programmidest.

2. Komisjon tagab, et ühenduste poolt rakendatud meetmed on kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonide ja organite meetmetega, eelkõige nendega, mis on osa ÜRO süsteemist.

3. Komisjon püüab toiduainetega kindlustamisel arendada kooskõlastamist ja koostööd ühenduse ja abi andvate kolmandate riikidega.

4. Kooskõlastamise ja koostöö kohta ühenduse ja liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide ja abi andvate kolmandate riikide vahel vahetatakse komitees regulaarselt teavet.

Artikkel 29

Komitee võib läbi vaadata kõik toiduabi ja muude käesoleva määruse kohaste meetmetega seotud muud küsimused, mille on tõstatanud komitee eesistuja omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel.

Komisjon teatab komiteele ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist enda poolt heakskiidetud toiduabi- ja toiduainetega kindlustamise meetmetest, nimetades nende maksumuse ja laadi, abisaaja maa ja partnerid, kes vastutavad meetmete rakendamise eest.

Komisjon teatab komiteele ühenduse toiduabina varutud toodetega seotud üldsuunised.

Artikkel 30

Komisjon hindab regulaarselt olulisi toiduabimeetmeid, et kindlaks teha, kas nende hindamisel seatud eesmärgid on saavutatud, ja anda suunised tulevaste meetmete tõhustamiseks. Ta annab komiteele perioodiliselt teavet hindamisprogrammide kohta.

Liikmesriigid ja komisjon informeerivad üksteist võimalikult kiiresti hindamistulemustest ning analüüsides või uuringutest, mis võiksid abi tõhustada. Komitee analüüsib seda tööd. Liikmesriigid ja komisjon püüavad teha ühist hindamist.

Komisjon töötab välja asjaomastele talitustele ja organisatsioonidele hindamistegevuse tulemustest teatamise välise ja sisese korra.

Artikkel 31

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga eelarveaasta lõpus aastaaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruandes esitatakse eelarve täitmise tulemused, mis on seotud kohustuste ja maksetega ning aasta jooksul rahastatud projektide ja programmidega. Aruanne sisaldab võimalikult palju teavet rahaeralduste kohta, mis riiklikult tehti samal eelarveaastal. See sisaldab võimalikult palju kõige tähtsamaid statistilisi andmeid (abisaajate maade kaupa, riikide kaupa jne) projektide ja programmide rakendamiseks sõlmitud lepingute kohta.

Aruandes esitatakse kulutuste jaotus programmide liikide kaupa, nagu on sätestatud artiklites 2, 5 ja 8.

Lõpuks esitatakse aruandes informatsioon meetmete kohta, mis on käivitatud toiduabi raames moodustatud ekvivalentfondidega.

Artikkel 32

Määrused (EMÜ) nr 3972/86, (EMÜ) nr 1755/84, (EMÜ) nr 2507/88, (EMÜ) nr 2508/88 ja (EMÜ) nr 1420/87 tunnistatakse kehtetuks.

Üleminekumeetmena ja kuni uue varumismääruse vastuvõtmiseni komisjoni poolt jääb kehtima komisjoni 8. juuli 1987. aasta

määrus (EMÜ) nr 2200/87, millega nähakse ette ühenduse toiduabina tarnitavate toodete ühenduses varumise üldeeskirjad. ⁽¹⁾

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist üldhinnangu käesoleva määruse alusel ühenduse poolt rahastatud meetmete kohta koos käesoleva määruse kehtivusaja pikendamist käsitlevate soovitustega ning vajaduse korral muudatustepeanekud.

Artikkel 33

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 27. juuni 1996

Nõukogu nimel
eesistuja
A. MACCANICO

⁽¹⁾ EÜT L 204, 25.7.1987, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EMÜ) nr 790/91 (EÜT L 81, 25.3.1991, lk 108).

LISA

1. RIIGID:

Vähimarenenud riigid	Muud väikese sissetulekuga riigid. RKT elaniku kohta oli 1992. aastal alla 675 USA dollari	Keskmisest madalama sissetulekuga riigid. RKT elaniku kohta oli 1992. aastal 676–2 695 USA dollarit	
Afganistan	Egiptus	Albaania	Paraguay
Bangladesh	Eritrea	Alžeeria	Peruu
Benin	Ghana	Angola	Saint Helena
Bhutan	Guyana	Anguilla	Saint Vincent ja Grenadiinid
Botswana	Hiina	Aomen	Senegal
Burkina Faso	Honduras	Araabia omavalitsusalad	Svaasimaa
Burundi	India	(Jordani Läänekallas ja Gaza sektor)	Süüria
Cabo Verde	Indoneesia	Armeenia	Tai
Djibouti	Kenya	Aserbaidžaan	Tokelau
Ekvatoriaal-Guinea	Nicaragua	Belize	Tonga
Etiopia	Nigeeria	Boliivia	Tšiili
Gambia	Pakistan	Côte d'Ivoire	Tuneesia
Guinea	Sri Lanka	Colombia	Turks ja Caicos
Guinea-Bissau	Zimbabwe	Costa Rica	Türgi
Haiti	Tadžikistan	Dominica	Türkmenistan
Jeemen	Timor	Dominikaani Vabariik	Usbekistan
Kambodža	Vietnam	Ecuador	Wallis ja Futuna
Kesk-Aafrika Vabariik		El Salvador	
Kiribati		Endise Jugoslaavia riigid	
Komoorid		Fidži	
Laos		Filipiinid	
Lesotho		Grenada	
Libeeria		Gruusia	
Madagaskar		Guatemala	
Malawi		Iraak	
Maldiivid		Iraan	
Mali		Jamaica	
Mauritaania		Jordania	
Mosambiik		Kamerun	
Myanmar		Kasahstan	
Nepal		Kongo	
Niger		Korea (Demokraatlik Vabariik)	
Rwanda		Kuuba	
Saalomoni Saared		Kõrgõzstan	
Sambia		Liibanon	
Samoa		Lõuna-Aafrika Vabariik	
São Tomé ja Príncipe		Maroko	
Sierra Leone		Marshalli Saared	
Somaalia		Mikroneesia Liiduriigid	
Sudaan		Moldova	
Zaire		Mongoolia	
Tansaania		Namiibia	
Togo		Niue	
Tšaad		Paapua Uus-Guinea	
Tuvalu		Panama	
Uganda			
Vanuatu			

2. ORGANID

WFP ICRC IFRC UNHCR UNRWA	FAO UNICEF
---------------------------------------	---------------

3. VALITSUSVÄLISED ORGANISATSIOONID

Euroopa valitsusvälised organisatsioonid, abisaaja maa valitsusvälised organisatsioonid või erandina arengukoostööle spetsialiseerunud rahvusvahelised valitsusvälised organisatsioonid.